

Is it really better to give than to receive? (Not if your friends know where to shop!)

Prof. Stephen R. Palmquist¹

Abstract

The common saying, “it is better to give than to receive”, is so widespread that its truth is often merely assumed. But can this maxim withstand a careful analysis? The relevant concepts (“giving”, “receiving”, and “better”) can be interpreted in too many ways to discuss thoroughly in a single essay. Instead, this essay classifies the various ways of interpreting the distinction between giving and receiving, then explores in depth one of the options, based on a pivotal distinction between active and passive types of both giving and receiving. I defend the controversial claim that there is at least one important sense (arguably the most important, for ethical purposes) in which it is *not* better to give than receive, but precisely the opposite.

Indeed, the survival of the human race may depend on our willingness to *receive*.

Keywords: Giving, receiving, charity, Christian ethics, exchange, reciprocity.

1 . Hong Kong Baptist University (stevepq@hkbu.edu.hk)

“... remember the words of the Lord Jesus, how he said, It is more blessed to give than to receive” – Acts 20:35b (King James Version)

The biblical maxim, that it is better to give than to receive (Acts 20:35b), is often regarded as an important principle (if not *the* core truth) of Christian ethics. So widespread is the belief in the universal validity of this principle that it is virtually taken for granted by most modern people, especially those whose ethical worldview is informed by religion. Many regard it as expressing the essential nature of “charity”, or Christian love. But will a careful analysis of the relevant concepts justify such blind assent to a one-sided understanding of this principle? Surely not. For as we shall see, the question expressed in the title can be interpreted in a variety of different ways. While exploring them all would be beyond the scope of a single conference paper, my purpose here will be to propose taxonomy of ways of interpreting what this question is actually asking, then to explore how one of its most plausible interpretations yields a rather unexpected result. I shall argue, in short, that according to what is arguably the most substantial, ethically-relevant way of interpreting this question, it is *not* better to give than receive, but precisely the opposite.

First, let us deal with a few preliminary concerns. Giving and receiving are, obviously, *reciprocal* concepts. We cannot give if nobody is present to receive, nor can we receive if nobody will give. We must keep this necessary reciprocity in mind as the background of the whole discussion, as we will return to it near the end of our analysis. Yet we cannot allow such reciprocity to blind us to the fact that it is possible to discuss the two concepts independently. Next, in order to assess a clear answer to our question, we must define the main terms, especially “giving”, “receiving”, and “better”. In clarify the first two terms; a further distinction will then arise, between *active* and *passive* forms of giving or receiving.

As a preliminary, stipulative definition of the first two terms, I propose the following: *genuine* giving means to give without the expectation of any response, while *genuine receiving* means to accept a gift without feeling an obligation to give back something in return. These initial definitions might seem at first sight to be paradoxical or even outright contradictory, in light of the necessarily reciprocal nature of giving and receiving; but they are not. For, even though someone must *receive* my gift in order for me to be able to say that I have successfully *given* it; I need not *expect* the recipient to adopt the role of giver by returning the favor to me. Quite to the contrary, if I *give in order* to receive something in return, then the whole exchange is

merely a “deal”, as in contractual business arrangements; it is not giving (or receiving) at all, but “exchanging”. The logic and ethics of exchange is an interesting subject in its own right, but it is not the topic of this essay. For the word “better” implies that we are asking about situations where the giving and the receiving are *not* entirely reciprocal, but one side is weighted more heavily than the other.

Herein lies one of the fundamental problems with giving and receiving that will come into play once we isolate the precise way of interpreting our question to be examined here: genuine giving can cause a person to *feel* obligated to give something in return, even if I as giver do my very best not to *impose* such an expectation onto the recipient. Likewise, genuine receiving *can* cause a giver to feel bad for not getting anything in return, even though-and I take the following to be self-evident-giving with an expectation of return is morally inferior to giving without any such expectation. What this suggests is that, for both (genuine) giving and (genuine) receiving, we must separate the issue of how the other person responds to the situation from the issue of which act (the giving or the receiving) is, in itself, *better*. And this requires a deeper consideration of this third term, with its distinctively evaluative element.

What exactly do we mean by “better”, when we ask whether it is *better* to give than to receive? A wide spectrum of possible meanings could be read into this term. It could, for example, refer to the overall *economic* situation of humankind: does giving or receiving contribute more to a society’s economic prosperity? Here the strict capitalist might argue for receiving, while the strict socialist might argue for giving; but in either case, this economic way of reading the question largely takes the decision-making out of the individual’s hands (e.g., by imposing taxation laws that are designed to redistribute the wealth), and this fact suggests that the economic reading of this question is less relevant to our *ethical* concerns in this essay. In any case, as the socialist-capitalist debate has raged for well over a century, it is unlikely to go away any time soon. Nevertheless, a clear understanding of the dynamics of giving and receiving as such may shed some instructive light on this long-standing problem.

Another way of reading the word “better” in this question is take it as a reference to the *happiness* of the person doing the giving or receiving. In other words, the question could mean: will it make a person *happier* to give, or happier to *receive*? Of course, taken in this way, the question is too non-specific to be given a univocal answer. On the whole, most people would agree that *giving* makes a person happier than receiving-as any parent will attest after watching their child opening a birthday present. But perhaps this relates to different *types* of happiness. The happiness of the receiver might be called “raw” happiness, while the happiness of the giver is happiness at the prospect of having made someone else happy; the latter type of happiness is

deeper and more fulfilling than the happiness of receiving. (If you laughed at this paper's parenthetical subtitle, it was because you recognized how shallow the happiness of receiving really is!) Taken in this light, our question would be about which *type* of happiness is superior, and most reflective adults would agree that the deeply satisfying happiness of making another person happy is of greater value than the transitory happiness one experiences after receiving a gift. The answer to our question if taken in this sense, therefore, would be that giving is indeed better than receiving, just as the biblical maxim claims. It is better because giving enables the giver to be happy that another person is happy, while receiving only enables the receiver to be happy in the self-centered sense of being pleased at one's own good fortune.

In comparison to the former, the latter is fleeting; hence the happiness of giving is "better".

But what if the word "better" in our question is taken in its specifically *moral* sense, to mean: which is *more morally praiseworthy*, giving or receiving? It is here, I believe, that a careful look at this question will yield a rather surprising result. But before looking at that result, let us make one further distinction, between active and passive forms of both giving and receiving.

Active giving means taking the initiative to *seek out* a needy person and/or to offer a good (i.e., something that will benefit the recipient) in a situation that was not anticipated by the receiver, and then actually offering the appropriate gift that will genuinely help the other. *Passive* giving, by contrast, is a *response* to a request. Giving to a beggar on the street, or in response to a fund-raising campaign, is passive in the sense that the giver would not think of giving the gift, had the needy person or group not taken the initiative by asking for it. In active giving, the giver is the initiator: I give, as it were, by surprise, where no expectation of receiving anything from me was previously held on the part of the recipient(s).

Similarly, active *receiving* means accepting a gift as an act of will, perhaps even against one's inclinations-i.e., even though one had no prior expectation of receiving the gift and in some cases would even prefer not to receive it. *Passive* receiving, on the contrary, can refer either to accepting in stride a gift that was fully expected (e.g., an anniversary gift from one's spouse, given in conformity with the couple's standard practice on such special days) or to accepting a gift without actually "digesting" it, so to speak-i.e., without doing anything with it, without "making it one's own", as it were. (The latter case, however, could also be described as not actually receiving the gift at all.) One actively receives a gift when one wholeheartedly welcomes it as one's

own, and appreciates it, even though prior to the event one did not expect the gift to be given.

Two examples should effectively illustrate this key distinction between active and passive giving and receiving. First, consider a situation where your older sibling is suffering from radical kidney failure and asks you whether or not you would be willing to help out in this time of need, by donating one kidney to the good cause of his or her long-term health. Assume here, of course, that your blood types match and that you are a healthy person with two good kidneys. (Healthy adults can survive with only one good kidney; but a person with two failing kidneys must depend on frequent use of a dialysis machine or else risk imminent death.) If you were faced with such a scenario and agreed to help, then (regardless of whether you felt reluctant or feels eager to help) your act would be an example of *passive* giving.

Second, consider a situation where you and any other wage earners in your family have lost your jobs and virtually all of your savings, so that your family is suddenly faced with a situation where you are barely able to eat. Perhaps this has been caused by a sudden natural disaster or any other unexpected turn of events that leaves you and those who live with you in your household in a situation of financial ruin, but has left at least some of your neighbors untouched. Now imagine that one morning, just when this situation is reaching a crisis point, you open the front door of your home to go out in search of a job and you see on the doorstep three large bags. Bending down and opening them up, one by one, you are surprised to find in these mystery-bags enough food to feed your hungry family for the next week! In the third bag, you find an *unsigned* note that says: “We thought you might find these items useful during this difficult week.” This gesture of unsolicited kindness, made with no expectation or even possibility of return, would be a good example of what I am calling *active* giving.

In the first example, your sibling would be a *passive* recipient; having asked the question with the expectation (or at least, the sincere hope) that you would offer the life-saving gift. However, had you willingly volunteered to donate your kidney before your sibling had dared to ask you such a daunting question, and especially if your sibling had never even hinted that he or she would be willing to accept such an offer were you to make it (perhaps because your sibling was concerned about how he or she could ever repay you), then the decision to accept the gift anyway would be a case of *active* receiving. Likewise in the second example, if your family’s financial crises was actually not as bad as many of your neighbors thought it was, and if the note you found in the third bag *was* signed with the name of a friend whom you recognized as having the need to give such a gift, then your decision to take the groceries anyway (instead of returning them with an honest “thanks for the kind gesture, but I really

don't need this!"), as you would feel like doing) would be an expression of *active* receiving. Or, if the note was from someone whom you had assisted on countless past occasions, and if the note explained that, although your situation is not dire, your friend thought that your recent spate of bad luck provided an appropriate opportunity for him or her to reciprocate your many past favors, then your decision to accept the gift (perhaps with an awareness that this act did, indeed, balance the scales, so to speak) would express *passive* receiving.

With this pivotal, active-passive distinction in mind, we are now in a position to clarify the specifically ethical sense that can be given to the question at hand. By asking whether it is better to give than to receive, this essay is asking whether giving or receiving is *morally* superior. Which is *better*: being an active giver, holding out no expectation of return in a situation where you are reasonably confident that the recipient will be an active receiver, not expecting the gift? Or being an active receiver, who accepts an unexpected (and perhaps *unwanted*) gift with open and grateful hands in a situation where you have done nothing to coerce or otherwise motivate the giver to give you the gift, but are aware that the gift is an expression of the giver's desire to be an active giver? Even on this refined version of the question, most people's initial, "intuitive" response would probably be to say: *giving is still better than receiving!* However, like many initial responses, this culturally-ingrained answer cannot stand up to rational scrutiny.

For the active giver will almost inevitably (if not always) derive a deep sense of goodness or well-being from the act of giving. That is, givers tend to feel they have done what they ought to have done: a "good deed" has taken place, in a genuinely meaningful sense of that term. This does not mean that the active giver has given the gift publically or for all to see, in order to be *seen* to be a giver. That is beside the point. Even (or, arguably, *especially*) in a situation when the giver has given the gift anonymously, the (honest, self-reflective) giver will admit that he or she comes away with a sense of self-congratulations: "I have done my good deed for the day!" Indeed, this feeling may well be *justified*. So nothing in the present argument is meant to detract from the goodness of the benefactor's action.

Consider, however, the situation of the genuine active receiver. Unlike the giver, the active receiver is likely to be put in a position of relative *dis-ease* by the prospect of receiving the gift. Remember, the premise of this relatively narrow way of considering the question is that *the gift was not expected* (and perhaps not really needed, as in the second version of the second example). Under such circumstances, the natural human instinct (arising directly out of the reciprocal nature of giving and receiving, with its tendency to make us feel guilty for receiving a one-sided gift) is to feel *resistance* to

the idea of active receiving: it may come across as a challenge to one's pride, or upset a delicate social balance by making the receiver feel indebted to the giver, as if receiving the gift puts one under an obligation to give something in return. Even if the giver explicitly assures the receiver that there is no need for a reciprocal gift in this instance, the fact remains that under normal circumstances a person tends to feel apprehensive about receiving an unexpected gift.

This leads us to the crucial step in properly understanding whether giving or receiving, in the pure or refined sense outlined above, is "better". Clearly, if one experiences pleasant feelings as a direct result of an action one undertakes or a choice one makes, then as both Kant and Jesus taught, one has already received one's reward in full;¹ one has acted in a manner that was in *some* sense self-rewarding, whether or not one was explicitly motivated by such a reason. By no means do I intend to imply that such an action (or the motive behind it) is *immoral*; it may well be *good*. However, if one acts or makes a choice *in spite of* a reluctance or concern over possible negative implications *for oneself*, and if one's act or choice is known to be something that will benefit the other person, then one's action or choice is more praiseworthy, from the standpoint of almost any ethical system. One has done the right thing *even though* one had to experience some degree of unpleasantness in order to do so. As we have seen, the giver typically experiences more happiness (or at least, a "better" kind of happiness) than the receiver, so the ironic implication of this fact is that, from the standpoint of the comparative *moral value* of giving and receiving, *receiving is better than giving*.²

Receiving is also more important than (or at least "prior to") giving in another sense, one that we might call "evolutionary". The newborn infant *must* receive, otherwise it will die. While it is true that infants (at least after they begin to grow and accustom themselves to the world "outside" the womb) can be said to give back "love" to their mothers, this is more of a metaphor than a real act or intention on the part of the baby. Newborns are helpless and would die if they did not receive from their early caregivers. Indeed, one of the tell-tale signs of an *unhealthy* infant is that it is not willing to suck, eat, or receive other forms of nourishment (sometimes including comfort) from its parents. The plain fact is that the human race would not be able to propagate itself, and would therefore quickly die out, if it were not for the fact that in our *formative* years we receive a great deal before we can even begin to give back, and that it is *better* for a child who willingly receives than for one who does not.

Giving, then, is a response to *prior* receiving. As illustrated, for example, by Maslow's hierarchy of needs, receiving is the very basis for learning to give. And giving, in turn (as we ascend Maslow's triangular hierarchy, toward the peak of self-

actualization), is an act that is performed *more for the benefit of the giver*, the further up the hierarchy we travel. That is, the self-actualized person gives not out of pity or a sense of obligation, feeling guilty if one does not give, but rather out of a deep awareness that *it is good for me if I give!* As we have seen, the cycle of giving and receiving is vital to the survival of the species. So, if “better” means “placed higher up on Maslow’s hierarchy of needs”, then the biblical maxim is correct: giving is better. But it is better only because giving at that stage in a person’s development is a complete and (paradoxically) *self-oriented* fulfillment of one’s being.

Let me conclude these relatively brief reflections on the complex relationship between giving and receiving by pointing out the flip side of the latter observation. Given the fact of the self-oriented and self-fulfilling orientation of healthy giving, it should now seem self-evident (though still no less surprising) that if my refusal to receive *prevents you* from expressing your self-actualization through the giving of a gift, then by *refusing to receive*, I have done you a profound disservice—indeed, the harm I do to you is worse than the harm done by a person who really ought to give you something but refrains from doing so, even though giving you the gift would enhance his or her own self-actualization.³ And this once again indicates that, in at least some (and arguably, the most morally significant) situations, it is actually better to *receive* than to *give*.⁴

NOTES

1. As Jesus puts it in the Sermon on the Mount (Matt. 6:1-4): “Be careful not to practice your righteousness in front of others to be seen by them. If you do, you will have no reward from your Father in heaven. So when you give to the needy, do not announce it with trumpets, as the hypocrites do in the synagogues and on the streets, to be honored by others. Truly I tell you, they have received their reward in full. But when you give to the needy, do not let your left hand know what your right hand is doing, so that your giving may be in secret. Then your Father, who sees what is done in secret, will reward you.” A similar principle lies at the heart of Kant’s moral theory. For a detailed discussion of the parallels, see my article, “Four Perspectives on Moral Judgment: The Rational Principles of Jesus and Kant”, *The Heythrop Journal* 32:2 (April 1991), pp.216-232.

2. For a further development of this argument in the rather different context of political theology, see my book, *Biblical Theocracy: A vision of the biblical foundations for a Christian political theology* (Hong Kong: Philopsychy Press, 1993), especially pp.110-116.

3. Romans 12:10 admonishes: “Be devoted to one another in love. Honor one another *above* yourselves.” Ironically, this principle can backfire; those who follow it can appear to be competing in a contest to see who can be the most generous giver, thus becoming reluctant to *receive* gifts themselves. This can easily result in a person feeling guilty for having received more than he or she has given. Devoted giving *must* be balanced by gracious receiving.

4. This paper was initially presented at the September 2010 meeting of the Fringe Branch of the Hong Kong Philosophy Café. I would like to thank all the participants of that meeting for their helpful criticisms, insights, and general feedback during our lengthy discussion of this topic.

آیا واقعاً بخشش (دادن) بهتر از گرفتن است؟

استیون ار. پالمکویست*

مترجم: محمد ابراهیم باسط

چکیده

این گفته مشهور که «دادن بهتر از گرفتن است» چنان رایج و گسترده است که اغلب درست بودن آن را مفروض می‌گیرند. اما آیا این فرمان اخلاقی در برابر تحلیل فلسفی دقیق تاب می‌آورد؟ مفاهیم مربوطه («دادن»، «گرفتن»، و «بهتر») چنان تفسیرهای متنوعی دارند که در یک مقاله نمی‌توان به همه آنها پرداخت. به جای این کار، در مقاله حاضر تفسیرهای مختلف از تمایز بین دادن و گرفتن را طبقه‌بندی خواهیم کرد، سپس به صورت عمقی یکی از گزینه‌ها را، بر مبنای تمایزی محوری بین دادن و گرفتن فعالانه و منفعلانه، بررسی خواهیم کرد. من از این مدعای مجادله‌انگیز دفاع خواهم کرد که دست‌کم یک معنای مهم وجود دارد (در واقع مهم‌ترین معنا، با توجه به اهداف اخلاقی) که در آن دادن بهتر از گرفتن نیست، بلکه بدین معنا دقیقاً برعکس آن درست است. در واقع، بقای نوع بشر وابسته به میل ما به گرفتن است.

کلیدواژه‌ها: بخشش (دادن)، گرفتن، محبت، اخلاقیات مسیحی، مبادله، رابطه متقابل.

«... کلام حضرت عیسیٰ علیه السلام را به یاد آر که می گفت: مبارکتر آن است که بدهی نه این که بگیری»

اعمال رسولان ب ۲۰: ۳۵ (از نسخه شاه جیمز)

فرمان کتاب مقدس، این که بهتر است بدهی تا بگیری (اعمال رسولان ب ۲۰: ۳۵)، اغلب یک اصل مهم (اگر نگوییم حقیقت محوری) اخلاقیات مسیحی قلمداد می شود. باور به اعتبار کلی این اصل چنان گسترده و رایج است که تقریباً همه افراد مدرن آن را مسلم می گیرند، به ویژه کسانی که جهان بینی اخلاقی شان تحت تأثیر یکی از ادیان بزرگ جهان است. برخی آن را بیانگر ماهیت ذاتی «محبت»، یا عشق مسیحی، می دانند. اما آیا با تحلیلی دقیق از مفاهیم مربوطه باز هم این پذیرش کورکورانه برداشتی یک جانبه از این اصل اخلاقی موجه خواهد بود؟ قطعاً نه. چون همان طور که خواهیم دید، پرسش بیان شده در عنوان را می توان به شیوه های بسیار متفاوتی تفسیر کرد. هرچند بررسی همه آنها نیازمند فضایی بیشتر از مقاله ای در یک مجله است، هدف من در اینجا این است که طبقه بندی ای از شیوه های تفسیر کردن آنچه این پرسش واقعاً می پرسد ارائه کنم، و بعد بررسی کنم که چطور یکی از معقول ترین تفسیرهای آن به نتیجه ای نسبتاً غیرمنتظره می انجامد. کوتاه این که نشان خواهم داد مطابق با شیوه ای که در واقع اساسی ترین و به لحاظ اخلاقی مرتبط ترین شیوه تفسیر این پرسش است، دادن بهتر از گرفتن نیست، بلکه دقیقاً برعکس آن درست است.

نخست، اجازه دهید به چند مسئله مقدماتی بپردازیم. روشن است که دادن و گرفتن مفاهیمی دوسویه^۱ هستند. اگر کسی برای گرفتن نباشد ما نمی توانیم چیزی را بدهیم، و اگر کسی برای دادن نباشد ما نمی توانیم چیزی را بگیریم. این دوسویگی ضروری را باید به عنوان پیش زمینه کل بحثمان در ذهن داشته باشیم، و نزدیک به اواخر تحلیلیمان دوباره به آن باز خواهیم گشت. با این حال، نباید اجازه دهیم این دوسویگی چشم ما را بر این واقعیت بیندازد که می توان از این دو مفهوم مستقل از هم بحث کرد.

1. reciprocal

سپس، برای تعیین پاسخی روشن به پرسشمان، باید اصطلاحات اصلی را تعریف کنیم، به ویژه اصطلاحات «دادن»، «گرفتن»، و «بهر». در روشن‌سازی دو اصطلاح نخست، تمایز دیگری به میان می‌آید، بین شکل‌های فعالانه^۱ و منفعلانه^۲ دادن یا گرفتن.

به عنوان یک تعریف مقدماتی و قراردادی از دو اصطلاح نخست، پیشنهاد من این است: دادن اصیل^۳ یعنی عرضه چیزی که کسی آن را دارد یا تحت کنترلش است به شخصی دیگر، بدون این که انتظار عمل متقابلی را داشته باشد، در حالی که گرفتن اصیل یعنی پذیرفتن یک هدیه از شخصی دیگر بدون داشتن احساس الزام به عرضه چیزی برابر با آن و در مقابلش به آن شخص. ممکن است این تعاریف اولیه در نگاه نخست، در پرتو ماهیت ضرورتاً دوسویه دادن و گرفتن، تناقض‌آمیز یا حتی صراحتاً متضاد به نظر آیند؛ اما چنین نیستند. چون، حتی با این که باید کسی هدیه من را بگیرد تا من بتوانم بگویم که موفق شده‌ام آن هدیه را بدهم، لزومی ندارد از گیرنده انتظار داشته باشیم که با جبران لطف من نقش دهنده را بر عهده بگیرد. کاملاً برعکس، اگر من بدهم تا در مقابل چیزی بگیرم، آنگاه کل مبادله صرفاً یک «معامله» خواهد شد، مانند وضعیتی که در خرید و فروش قراردادی می‌بینیم؛ در معنای خاص (و اخلاقی) کلمه که آن را تعریف کردم، این اساساً دادن (یا گرفتن) نیست، بلکه صرفاً یک «مبادله» اقتصادی است. منطق و اخلاق مبادله در جای خود موضوع جالبی است، اما موضوع این مقاله نیست. چون کلمه «بهر» حاکی از این است که ما در پی موقعیت‌هایی هستیم که در آنها دادن و گرفتن کاملاً دوسویه نیستند، بلکه یک طرف وزن سنگین‌تری نسبت به طرف دیگر دارد. تنها در چنین مواردی است که عمل دادن یا گرفتن یک معنای اساساً اخلاقی دارد.

در اینجا یکی از مسائل بنیادین دادن و گرفتن نهفته است که وقتی ما شیوه دقیق تفسیر

1. active
2. passive
3. genuine

کردن پرسشمان را که بناست در اینجا بررسی شود از سایر شیوه‌ها جدا کنیم، وارد میدان خواهد شد: دادنِ اصیل ممکن است موجب شود شخص احساس کند که موظف است چیزی در مقابل بدهد، حتی اگر من در مقام دهنده تمام تلاشم را کرده باشم که چنین انتظاری را در گیرنده القا نکنم. به همین ترتیب، گرفتنِ اصیل ممکن است موجب شود دهنده احساس بدی داشته باشد از این که چیزی در مقابل عرضه نمی‌کند، حتی با این که - و از نظر من این بدیهی است که - دادن با انتظارِ عمل متقابل اخلاقاً در سطح پایین‌تری قرار دارد تا دادن بدون چنین انتظاری. آنچه از این مطلب برمی‌آید این است که، در هر دو مورد دادن (اصیل) و گرفتن (اصیل)، باید مسئله‌نحوه واکنش دادن شخص دیگر به موقعیت را از این مسئله که کدام عمل (دادن یا گرفتن)، به خودی خود، بهتر است جدا کنیم. و لازمه این کار ملاحظه عمیق‌تر این اصطلاح سوم است، که عنصر ارزش‌گذارانه بارزی دارد.

وقتی می‌پرسیم آیا دادن بهتر است یا گرفتن، منظور ما از «بهتر» دقیقاً چیست؟ طیف وسیعی از معانی ممکن را می‌توان از این اصطلاح برداشت کرد. برای مثال، ممکن است بر کلیتِ موقعیتِ اقتصادی نوع بشر دلالت داشته باشد: دادن در رفاه اقتصادی یک جامعه بیشتر نقش دارد یا گرفتن؟ در اینجا طرفداران سرسخت سرمایه‌داری خواهند گفت گرفتن، در حالی که سوسیالیست‌های سرسخت به نفع دادن دلیل می‌آورند؛ اما در هر دو مورد، این خوانش اقتصادی از این پرسش تا حد زیادی تصمیم‌سازی را از دست افراد می‌گیرد (مثلاً با وضع قوانین مالیاتی که برای توزیع ثروت طراحی شده‌اند)، و این امر حاکی از این است که خوانش اقتصادی این پرسش ربطی به دغدغه‌های اخلاقی این مقاله ندارد. به هر رو، از آنجا که مجادله سرمایه‌دار سوسیالیست بیش از دو قرن است که در جریان است، بعید به نظر می‌آید که به این زودی‌ها کنار برود. لیکن، فهم روشن‌پویایی‌شناسی^۱ خودِ دادن و گرفتن ممکن است پرتوی آموزنده بر این مسئله دیرینه بیندازد.

۱. dynamics منظور نیروهای محرکه دخیل در دادن و گرفتن است.

خوانش دیگری که می‌توان از کلمه «بہتر» در این پرسش داشت این است که آن را دال بر شادکامی^۱ کسی بگیریم که دادن یا گرفتن را انجام می‌دهد. به عبارت دیگر، این پرسش می‌تواند چنین معنایی داشته باشد: دادن شخص را شادکام‌تر می‌کند یا گرفتن؟ مسلماً، این پرسش، اگر بدین شیوه در نظر گرفته شود، چنان غیرمشخص خواهد بود که نمی‌توان پاسخ واحدی بدان داد. در کل، بیشتر افراد موافقاند که دادن بیشتر از گرفتن موجب شادی فرد شود - چنان که هر پدر و مادری پس از نگرستن به کودکشان که هدیه تولدی را باز می‌کند شاهی بر این واقعیت هستند. اما شاید این گویای انواع متفاوت شادی باشد. شادی گیرنده را شاید بتوان شادی «خام» یا «بی‌واسطه» نامید، در حالی که شادی دهنده یک شادی خودنگرانه‌تر و بلندمدت‌تر است، که به امید شاد کردن کسی دیگر انجام شده است؛ این نوع اخیر شادی عمیق‌تر و رضایت‌بخش‌تر است تا شادی گرفتن چیزی که می‌خواهید، در قالب یک هدیه رایگان. پرسش ما، در پرتو این بحث، در این باره خواهد بود که کدام نوع از شادی برتر است، و اکثر بزرگسالان ژرفاندیش خواهند گفت که شادی عمیقاً رضایت‌بخش حاصل از شاد کردن یک نفر دیگر ارزش بیشتری دارد تا شادی‌گذاری که پس از گرفتن یک هدیه رایگان تجربه می‌شود. بنابراین، پاسخ پرسش ما، اگر آن را در این معنا در نظر بگیریم، این خواهد بود که دادن مسلماً بہتر از گرفتن است، همان طور که در فرمان کتاب مقدس آمده است. بہتر است چون دادن به دهنده این توانایی را می‌دهد که از شاد بودن یک شخص دیگر شاد باشد، در حالی که گرفتن گیرنده را صرفاً قادر خواهد کرد که به معنایی خودمخوره از لذت بردن از بخت خوب خودش شاد باشد. در مقام مقایسه، دومی گذرا است؛ بنابراین، شادی دادن «بہتر» است.

آیا واقعاً بخشش (دادن) بہتر از گرفتن است؟

۸۹ اما چه می‌شود اگر کلمه «بہتر» در پرسشمان را در معنای مشخصاً اخلاقی‌اش در نظر بگیریم، بدین معنا: کدام یک اخلاقاً ستودنی‌تر است، دادن یا گرفتن؟ به زعم من، در اینجاست که نگاه دقیق به این پرسش به نتیجه‌ای نسبتاً تعجب‌آور می‌انجامد. ولی، پیش از رفتن به سراغ نتیجه، اجازه دهید یک تمایز دیگر هم بگذاریم، بین شکل‌های فعالانه و

منفعلاًنه دادن و گرفتن.

دادن فعالانه یعنی پیشقدم شدن برای یافتن یک شخص نیازمند و یا پیشقدم شدن در عرضه یک خوبی (یعنی چیزی که به گیرنده نفع برساند) در موقعیتی که گیرنده انتظار آن را ندارد، و سپس عرضه کردن هدیه مناسبی که واقعاً به دیگری کمک کند. دادن منفعلاًنه، در مقابل، واکنشی است به یک درخواست. دادن به یک فقیر در خیابان، یا در واکنش به یک کمپین جمع‌آوری پول، منفعلاًنه است، بدین معنا که احتمالاً دهنده اگر شخص نیازمند پیشقدم نمی‌شد و از او درخواست نمی‌کرد آن هدیه را نمی‌داد. در دادن فعالانه، دهنده پیشقدم می‌شوند و نه گیرنده: به عبارتی، من به صورت غیرمنتظره‌می‌دهم، در شرایطی که از قبل در طرف گیرنده هدیه هیچ توقعی برای گرفتن چیزی از من وجود نداشته است.

به همین شکل، گرفتن فعالانه یعنی پذیرش یک هدیه به عنوان یک کنش ارادی، شاید حتی به رغم میل فرد، یعنی حتی با این که فرد انتظار قبلی برای گرفتن آن هدیه نداشته و در برخی موارد حتی ترجیح می‌داده که آن را نگیرد. گرفتن منفعلاًنه، در مقابل، می‌تواند یا بر پذیرش هدیه‌ای دلالت کند که کاملاً انتظار آن می‌رفته است (مثلاً یک هدیه سالگرد ازدواج از همسر، که مطابق روال جاری آن زوج در آن روز خاص داده می‌شود) یا پذیرش هدیه‌ای بدون این که فرد واقعاً آن را به عبارتی هضم کرده باشد - یعنی بدون این که کاری با آن انجام دهد، به عبارتی بدون این که «آن را مال خودش کند». (ولی، این مورد اخیر را می‌توان اصلاً گرفتن هدیه نیز ندانست.) فرد وقتی یک هدیه را فعالانه می‌گیرد که با تمام وجودش پذیرای آن باشد، و واقعاً آن را قدر بداند، حتی اگر پیش از آن حادثه انتظار داده شدن آن هدیه را نداشته باشد و همچنین حتی اگر نخواسته باشد که آن را بگیرد.

ذکر دو مثال این تمایز کلیدی بین دادن و گرفتن فعالانه و منفعلاًنه را به طور تمرین‌بخشی روشن خواهد کرد. نخست، موقعیتی را در نظر بگیرید که در آن خواهر یا برادر بزرگ‌تر شما از نارسایی شدید کلیه رنج می‌برد و از شما می‌پرسد آیا می‌خواهید در این هنگامه نیاز، با اهدای یک کلیه به او که سلامتی بلندمدت او را در پی دارد، به او کمک کنید یا نه. البته، در اینجا فرض کنید که نوع خون شما با او می‌خواند و شما فرد سالمی با دو کلیه خوب

هستید. (بزرگسالان سالم می‌توانند تنها با یک کلیه نیز زنده بمانند؛ اما کسی که دو کلیه‌اش نارسایی دارد وابسته به استفاده مداوم از یک دستگاه دیالیز است یا در غیر این صورت به سرعت خواهد مُرد.) اگر با چنین داستانی مواجه شدید و موافقت کردید که کمک کنید، آنگاه (فارغ از این که اکراه یا اشتیاق به این کار داشته باشید) کنش شما مثالی از دادن منفعلانه خواهد بود.

دوم، موقعیتی را در نظر بگیرید که در آن شما و همه حقوق‌بگیران خانواده شما شغل‌هایتان را از دست داده‌اید و تقریباً همه پس‌اندازتان نیز تمام شده است، به نحوی که خانواده شما ناگهان با موقعیتی روبه‌رو شده است که به ندرت حتی می‌توانید از عهده پول غذایتان برآید. شاید علت این وضعیت یک فاجعه طبیعی ناگهانی یا هر تحول غیرمنتظره دیگری باشد که شما و کسانی را که با شما در خانواده‌تان زندگی می‌کنند در یک موقعیت ویرانی اقتصادی قرار داده است، اما دست‌کم یکی از همسایگان شما از این اوضاع آسیبی ندیده است. حال تصور کنید که یک روز صبح، درست وقتی که این موقعیت به نقطه بحرانی‌اش رسیده است، در حیاط را باز می‌کنید تا به دنبال کار بیرون بروید ولی ناگهان در جلوی در سه کیسه بزرگ می‌بینید. آنها را یکی یکی باز و محتویاتشان را خالی می‌کنید، با کمال تعجب می‌بینید که در این کیسه‌های اسرارآمیز غذای کافی برای تغذیه خانواده‌گرسنه شما تا یک هفته آینده وجود دارد! در کیسه سوم، یک یادداشت بدون امضا پیدا می‌کنید که می‌گوید: «فکر کردیم ممکن است این اقلام در این هفته دشوار برای شما مفید باشد.» این حالت مهربانین طلبیده، که هیچ انتظار یا امکانی برای جبران‌ش نیز وجود ندارد، مثال خوبی است از آنچه من بدان دادن فعالانه می‌گویم.

در مثال اول، برادر یا خواهر شما یک گیرنده منفعل است، پرسشی را مطرح کرده با این انتظار (یا دست‌کم این امید صادقانه) که شما این هدیه زندگی‌بخش را به او خواهید داد. ولی، اگر شما خودخواسته داوطلب می‌شدید تا کلیه‌تان را اهدا کنید، پیش از آن که برادر یا خواهرتان به خود جرئت دهد از شما چنان پرسش اضطراب‌آوری را بپرسد، و به ویژه اگر خواهر یا برادر شما هرگز حتی اشاره نکرده باشد که مایل است اگر چنین پیشنهادی بدهید

آن را بپذیرد (شاید برای این که خواهر یا برادر شما نگران این است که چطور می‌تواند آن را جبران کند)، آنگاه این تصمیم به پذیرش هدیه به هر ترتیب نمونه‌ای از گرفتن فعالانه خواهد بود. به همین شکل در مثال دوم، اگر بحران‌های مالی خانواده شما واقعاً آن قدر که همسایگان شما فکر می‌کردند بد نبود، و اگر یادداشتی که در کیسه سوم پیدا کردید با نام دوستی امضا شده بود که از نظر شما نیازمند دادن چنان هدیه‌ای بود، آنگاه تصمیم شما به این که به هر ترتیب آن اجناس را بگیریید (به جای بازگرداندن آنها با گفتن صمیمانه «تشکر بابت این حالت مهربانانه، اما من واقعاً به این نیاز ندارم!»، که احتمالاً دوست دارید چنین کنید) نیز نمونه‌ای از گرفتن فعالانه بود. از سوی دیگر، اگر یادداشت از دوستی بود که شما او را در مواقع بسیاری در گذشته یاری کرده بودید، و اگر یادداشت آن دوست توضیح داده بود که هرچند موقعیت شما وخیم نیست، ولی او فکر کرده که سیل بدبختی‌های اخیر شما فرصت مناسبی برای او فراهم کرده تا لطف‌های فراوان گذشته شما را جبران کند، آنگاه تصمیم شما به این که این هدیه را بپذیرید (شاید با این آگاهی که این عمل در واقع به عبارتی همه چیز را متعادل خواهد کرد) نمایانگر گرفتن منفعلانه خواهد بود.

با در ذهن داشتن این تمایز محوری فعالانه و منفعلانه، حال در موقعیتی قرار داریم که قادریم معنای مشخصاً اخلاقی‌ای را که می‌توان به پرسش مورد بحثمان داد روشن کنیم. نکته مورد نظر من، از این پرسش که آیا واقعاً دادن بهتر است یا گرفتن، این بوده که بینم آیا اخلاقاً دادن برتر است یا گرفتن. کدام یک از اینها به لحاظ اخلاقی بهتر است: یک دهنده فعال بودن، یعنی نداشتن هر گونه انتظار جبران در موقعیتی که منطقیاً مطمئنید که گیرنده یک گیرنده فعال خواهد بود، و انتظار هدیه را ندارد؟ یا یک گیرنده فعال بودن، یعنی کسی که یک هدیه نامنتظره (و شاید ناخواسته) را با دستانی گشوده و سپاس‌گزار می‌پذیرد، در شرایطی که هیچ کاری برای مجبور کردن یا برانگیختن دهنده به دادن آن هدیه انجام نداده‌اید، بلکه آگاهید که این هدیه بیانگر اشتیاق دهنده است به این که یک دهنده فعال باشد؟ حتی در این روایت بهبودیافته از پرسش ما، واکنش اولیه و شهودی بیشتر افراد

احتمالاً این خواهد بود که بگویند: *دادن باز هم بهتر از گرفتن است!* ولی، همانند بسیاری از واکنش‌های اولیه، این پاسخ ریشه‌دار در فرهنگ نیز در برابر مذاقه عقلانی تاب نمی‌آورد. زیرا، چنان که در بالا ذکر شد، دهنده فعال تقریباً به ناگزیر (اگر نگوییم همیشه) از کنش دادن یک حس عمیق خوب بودن یا خوشبختی به دست می‌آورد. یعنی دهندگان معمولاً احساس می‌کنند کاری را انجام داده‌اند که باید انجام می‌دادند: یک «کار خوب» اتفاق افتاده است، به معنای واقعاً معنادار این کلمه، و یک شخص خوب در این فرآیند ظاهر شده است. اگر دهنده فعال هدیه را در انتظار عمومی و برای این که همه ببینند داده باشد، تا دیگران ببینند که او یک دهنده است، دیگر این که یک شخص خوب ظاهر شده است چندان صادق نخواهد بود. اما در نهایت، این ربطی به نکته ما ندارد. حتی (یا در واقع، به ویژه) در موقعیتی که دهنده هدیه را به صورت گمنام داده باشد، دهنده (صادق و خودنگر) تصدیق خواهد کرد که او نوعی حس تجلیل از خویشتن دارد: «کار خوبم را برای امروز انجام دادم!» در واقع، این احساس می‌تواند کاملاً از نظر اخلاقی موجه باشد. بنابراین چیزی در این استدلال وجود ندارد که بخواهد خدشه‌ای در خوب بودن کارهای خوب نیکوکاران ایجاد کند.

ولی، موقعیت یک گیرنده فعال را در نظر بگیرید. بر خلاف دهنده، گیرنده فعال احتمالاً با گرفتن هدیه در یک موقعیت نسبتاً ناراحتی قرار می‌گیرد. به یاد آورید که شرط این خوانش نسبتاً مفید از پرسش مورد نظر ما این است که گیرنده انتظار هدیه را نداشته باشد (و در برخی موارد حتی بدان نیاز هم نداشته باشد، مثلاً در روایت دوم از مثال دوم). تحت چنین شرایطی، غریزه طبیعی انسان (که مستقیماً از ماهیت دوسویه دادن و گرفتن نشئت می‌گیرد، و ما را بر آن می‌دارد که از گرفتن یک هدیه یک طرفه احساس گناه کنیم) این است که در مقابل ایده گرفتن فعالانه مقاومت کند: ممکن است این کار چالشی برای غرور فرد ایجاد کند، یا با ایجاد احساس مادیون بودن در گیرنده، چنان که گویی گرفتن هدیه فرد را موظف به دادن چیزی در مقابل آن می‌کند، توازن حساس اجتماعی را به هم بزند. حتی اگر دهنده صراحتاً به گیرنده اطمینان بدهد که هیچ لزومی ندارد که در مقابل هدیه‌ای دیگر

بدهد، باز هم این واقعیت پابرجاست که در شرایط عادی افراد از گرفتن یک هدیه نامنتظره احساس نگرانی می‌کنند.

این امر ما را به مرحله حساس فهم درست این مطلب می‌رساند که آیا، در معنای ناب یا بهبودیافته‌ای که در بالا طرح شد، دادن «بتر» است یا گرفتن. روشن است که اگر کسی در نتیجه کنش یا انتخابی که داشته است به احساس لذت برسد، آنگاه همان طور که هم کانت و هم عیسی تعلیم داده‌اند، او پاداشی تمام و کمال دریافت کرده است؛^۱ او به نحوی عمل کرده است که به معنایی خود پاداش دهنده بوده است، و مهم هم نیست که آیا واقعاً چنین قصدی داشته است یا نه. به هیچ وجه قصدم این نیست که بگویم چنین عملی (یا انگیزه‌ای که در پشت آن است) غیراخلاقی است؛ این کار می‌تواند کاملاً خوب باشد. ولی، اگر آدمی اقدامی کند یا انتخابی کند به رغم اکراه داشتن یا نگران بودن از پیامدهای منفی احتمالی آن اقدام یا انتخاب برای خودش، و اگر معلوم باشد که اقدام یا انتخاب فرد چیزی است که به دیگری سود می‌رساند، آنگاه اقدام یا انتخاب او، تقریباً از نقطه نظر همه نظام‌های اخلاقی، ستودنی‌تر است. فرد باید کار درست را انجام دهد، حتی در شرایطی که ممکن باشد با انجام دادن آن کار مقداری ناراحتی برایش ایجاد شود. چنان که هم‌اینک دیدیم، دهنده نوعاً بیشتر از گیرنده احساس شادی می‌کند (یا دست‌کم نوع بهتری از شادی را تجربه می‌کند)، لذا پیامد خنده‌دار این واقعیت این است که، در مقایسه ارزش اخلاقی دادن و گرفتن، گرفتن

۱. چنان که عیسی در موعظه سر کوه (متی ۴-۶: ۱) می‌گوید: «مراقب باشید که در برابر دیگران و با این هدف که آنان ببینند نیکی نکنید. اگر چنین کنید، پاداشی از پدرتان در بهشت نخواهید گرفت. پس وقتی به نیازمندی چیزی می‌دهید، آن را جار نزنید، چنان که ریاکاران در کنیسه‌ها و در خیابان‌ها می‌کنند، تا دیگران ایشان را بزرگ بدانند. صادقانه به شما می‌گویم، آنان پاداش خود را تماماً گرفته‌اند. در مقابل وقتی به یک نیازمند چیزی می‌دهید، اجازه ندهید دست چپ شما بداند که دست راستان چه کرده است، تا دادن شما در خفا بماند. آنگاه پدرتان، کسی که می‌داند در خفا چه انجام شده است، به شما پاداش خواهد داد.» همین اصل در قلب نظریه اخلاقی کانت نیز نهفته است. برای مشاهده بحثی مفصل درباره این توازی، به این مقاله من نگاه کنید:

“Four Perspectives on Moral Judgement: The Rational Principles of Jesus and Kant”, *The Heythrop Journal* 32: 2 (April 1991), pp.216-232.

بهبتر از دادن است.^۱

گرفتن در معنای دیگری نیز مهم‌تر از (یا دست‌کم «مقدم بر») دادن است، معنایی که ما بدان معنای «تکاملی» می‌گوییم. نوزاد تازه به دنیا آمده باید بگیرد، در غیر این صورت خواهد مرد. گرچه درست است که می‌توان گفت نوزادان (دست‌کم بعد از آن که شروع به رشد کردند و خودشان را به جهان خارج از رحم عادت دادند) «عشق» را به مادرانشان بازپس می‌دهند، اما این بیشتر یک استعاره است تا کنش یا قصدی واقعی از سوی کودک. تازه به دنیا آمدگان ناتوان هستند و اگر از مراقبان اولیه خود کمک نگیرند خواهند مرد. در واقع، یکی از نشانه‌های آشکارکننده نوزاد ناسالم این است که به مکیدن، خوردن، یا گرفتن دیگر اشکال تغذیه (از جمله گاهی آسایش) از والدینش میلی نداشته باشد. واقعیت روشن این است که اگر نوع بشر در سال‌های رشدش چیزهای زیادی نمی‌گرفت، یعنی پیش از آن که اصلاً قادر به بازپس دادن باشد، نمی‌توانست زاد و ولد کند و بنابراین به سرعت نابود می‌شد، و لذا کودکی که خودخواسته می‌گیرد بهتر از کودکی است که نمی‌گیرد.

لذا دادن واکنشی به گرفتن در گذشته [گرفتن مقدم] است. برای مثال چنان که در سلسله‌مراتب نیازهای مازلو نشان داده شده است، گرفتن اصلاً مبنایی است که با آن دادن را یاد می‌گیریم. و دادن نیز (وقتی در سلسله‌مراتب هر می مازلو به سوی قلّه خود شکوفایی بالا می‌رویم) کنشی است که بیشتر برای منفعت دهنده انجام می‌شود، برای بالاتر رفتن در سلسله‌مراتبی که قرار داریم. این یعنی شخص خود شکوفا می‌دهد نه از سر پارسایی یا حس وظیفه، که اگر ندهد احساس گناه کند، بلکه از سر آگاهی عمیق به این که اگر بدهم برای خودم بهتر است می‌دهد! چنان که دیدیم، چرخه دادن و گرفتن برای بقای نوع ما حیاتی است. لذا، اگر «بهبتر» یعنی «قرار داشتن در رتبه بالاتری در سلسله‌مراتب نیازهای مازلو»،

۱. برای مشاهده پیشرفت بیشتر این استدلال در بستر نسبتاً متفاوت الهیات سیاسی، به این کتاب من نگاه کنید:

Biblical Theocracy: A vision of the biblical foundations for a Christian political theology (Hong Kong: Philopsychy Press, 1993), especially pp.110-116.

آنگاه فرمان کتاب مقدس درست است: دادن بهتر است. اما در این معنا دادن تنها بدین دلیل بهتر است که در آن مرتبه از رشد فرد ارضای کامل و (به نحوی تناقض آمیز) خودمحرانۀ وجود فرد است.

اجازه دهید این تأملات دربارهٔ رابطهٔ پیچیدهٔ دادن و گرفتن را با اشاره به جنبهٔ منفی برداشت اخیر به پایان ببرم. نظر به سوگیری خودمحرانۀ و خودارضاکندۀ دادنِ سالم، اکنون به نظر بدیهی می‌رسد (هرچند باز هم بسیار تعجب‌آور) که اگر امتناع من از گرفتن نگذارد شما خودشکوفایی تان را از طریق دادن یک هدیه بروز دهید، آنگاه من با امتناع از گرفتن زیان بزرگی به شما رسانده‌ام در واقع، زبانی که من به شما زده‌ام بدتر از زیان کسی است که واقعاً باید به شما چیزی بدهد اما از این کار امتناع می‌کند، حتی اگر هدیه دادن به شما مایهٔ افزایش خودشکوفایی او شود.^۱ و این هم دوباره نشان می‌دهد که، دست‌کم در برخی موقعیت‌ها (و عملاً موقعیت‌هایی که به لحاظ اخلاقی بسیار مهم هستند)، بهتر است بگیریم تا بدهیم.^۲

۱. رومیان ۱۲: ۱۰ هشدار می‌دهد: «عاشقانه خود را وقف یکدیگر کنید. دیگری را بزرگ‌تر از خودتان بدارید.» خنده‌دار اینجاست که این اصل ممکن است نتیجهٔ عکس دهد؛ کسانی که از این اصل پیروی می‌کنند ممکن است چنین به نظر آیند که در رقابتی با هم مسابقه می‌دهند تا ببینند چه کسی می‌تواند سخاوتمندترین دهنده باشد، و بنابراین از این که خودشان هدیه بگیرند اکراه خواهند داشت. این امر به سادگی ممکن است به تولید افسردگی بینجامد که از این که بیشتر گرفته‌اند تا داده باشند احساس گناه می‌کنند. دادن صمیمانه باید با گرفتن مهربانانه به توازن برسد، و در غیر این صورت کل این فرآیند تحمل‌ناپذیر خواهد شد.
۲. این مقاله ابتدائاً در گردهمایی سپتامبر ۲۰۱۰ شاخهٔ فرعی کافه فلسفه هونگکونگ ارائه شده بود. سپس نسخه‌ای از آن که تغییرات قابل توجهی داشت در کنفرانس بین‌المللی اخلاق و ادیان، تحت حمایت بنیاد بین‌المللی علوم و حیاتی اسرا در قم، ایران، در ۲۷-۲۸ فوریهٔ ۲۰۱۳ ارائه شد. ماایلم از شرکت‌کنندگان هر دو گردهمایی برای نقدهای مفید، بصیرت‌ها، و بازخورد کلی‌شان طی بحث‌هایی که در این موضوع داشتیم تشکر کنم.